

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 108/2019-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 12/2018 z 24. septembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. decembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorá neobsahovala riadny návrh rozhodnutia vo veci samej (petit). Sťažovateľ v nej totiž namietal iba všeobecne porušenie

svojich základných práv a slobôd bez uvedenia konkrétnych článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), resp. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Zároveň sťažovateľ žiadal zrušiť (bližšie neuvedené) rozsudky všeobecných súdov a vec vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovateľ z dôvodu, že je ťažko zdravotne postihnutým občanom, požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. V prvom rade ústavný súd konštatuje, že si vyžiadal trestný spis Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) z dôvodu nejasnej a nezrozumiteľnej úvodnej časti ústavnej sťažnosti, v rámci ktorej sťažovateľ vyjadruje značnú nespokojnosť so svojim právoplatným odsúdením v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 3 T 21/2016.

Z trestného spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 21/2016 z 30. júna 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 To 126/2016 z 8. februára 2017 právoplatne uznaný vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorého výkon bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu vo výmere 18 mesiacov.

Sťažovateľ však v ústavnej sťažnosti neoznačil spomínané rozhodnutia všeobecných súdov. V ústavnej sťažnosti výslovne uviedol iba uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 12/2018 z 24. septembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“), ktoré jediné podrobuje konkrétnej kritike, ktorou teda implicitne namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto preskúmal iba napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, či ním nedošlo k porušeniu práv sťažovateľa vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

3. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je vedená pod sp. zn. Rvp 2546/2018 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Rudolfovi Tkáčikovi. Sudca spravodajca Rudolf Tkáčik bol podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. marca 2018 do 28. februára 2019 členom III. senátu ústavného súdu, ktorý pracoval v zložení

Rudolf Tkáčik (predseda senátu), Jana Baricová a Mojmír Mamojka do 16. februára 2019 (deň uplynutia funkčného obdobia predsedu senátu, pozn.).

4. Do 16. februára 2019 nebola ústavná sťažnosť sťažovateľa rozhodnutá pôvodným III. senátom ústavného súdu. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce boli nevybavené veci sudcov, ktorých funkčné obdobie uplynulo 16. februára 2019, prerozdelené medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019, a to náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi, ktorý je podľa čl. II bodu 3 rozvrhu práce členom IV. senátu ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Libor Duľa a Ladislav Duditš (členovia senátu), a preto bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa rozhodnuté v tomto zložení.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti okrem iného uviedol, že vo svojej trestnej veci podal 20. júla 2017 dovolanie. Dňa 23. novembra 2018 bolo sťažovateľovi doručené napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie odmietnuté podľa § 382 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, keďže nebolo podané prostredníctvom zvoleného obhajcu a zároveň neboli splnené zákonné podmienky na ustanovenie obhajcu.

6. Sťažovateľ namietal tú skutočnosť, že podľa jeho názoru splňal podmienky na ustanovenie obhajcu v dovolacom konaní. V tejto súvislosti sťažovateľ uviedol, že *„moje majetkové pomery sú zavádzajúco prekrúcané. Opakujem, vlastníkom bytu som na [REDAKOVANÉ], ktorý som nadobudol vyplatením 50 000 eur v BSM po rozvode manželstva. Uvedené finančné prostriedky som získal záložným právom, respektíve predajom rodinného domčeka v obci [REDAKOVANÉ] kupujúci subjekt podmienku, že moje meno bude dočasne figurovať na liste vlastníctvo, čo nebolo prekážkou. Uvádzané pozemky sú bezvýznamnej hodnoty a užíva ich družstvo v [REDAKOVANÉ] Motorové vozidlo je takisto bezvýznamné staré a málo jazdené.“*

7. Sťažovateľ ďalej konštatoval, že jeho ďalšie zadlžovanie spôsobuje najmä dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav, ktorý má za následok zvýšené životné náklady. Zároveň poukázal na to, že nedisponuje finančnými prostriedkami na adekvátnu liečbu a tieto skutočnosti „*nepochopiteľne a neuveriteľne súdy účelovo prehliadajú a neberú na zreteľ*“.

8. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu v prvom rade k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

9. Povedané inak, na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom [§ 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a táto nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

10. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a z výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda, že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom,

v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

11. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

14. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon o ústavnom súde v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

15. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom

bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

18. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, ak ústavný súd pri jej predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Ak teda ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Za dôvody zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti treba v zmysle judikatúry (napr. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 211/08, II. ÚS 640/2016) považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer a únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práv, ktorých porušenie sa namieta, vrátane posúdenia, či tieto pochybenia, resp. nedostatky reálne spôsobili alebo mohli spôsobiť sťažovateľovi ujmu

na jeho ústavou zaručených právach. K dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, teda patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení či nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 460/2010).

19. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

20. Ústavný súd poznamenáva, že v obsahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností a prípadné porušenie týchto práv je potrebné posudzovať spoločne.

21. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu

základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

22. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

23. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

24. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú

aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. 10. 1998). Otázku posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa v prípade, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

25. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením najvyššieho súdu vrátane sťažovateľom prezentovaných nosných úvah, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi v bode 2 označených článkov ústavy a dohovoru, ktorých porušenie sa namieta. Na tomto mieste ústavný súd pripomína, že v danom prieskume nebolo jeho úlohou preverovať úplnosť a správnosť skutkových zistení všeobecných súdov. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú najvyšší súd vo veci sťažovateľa aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

26. Ústavný súd poukazuje na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v rámci ktorého bolo konštatované:

„... osobne obvinený podal 18.09.2017 dovolanie, v ktorom neuplatnil žiadne dovolacie dôvody v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. a ani neuviedol žiadne skutočnosti tak, ako to požaduje ustanovenie § 374 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. por. V tomto dovolaní požiadal o pridelenie právnej ochrany - právneho zástupcu, pričom poukázal na to, že je dlhodobo plne invalidný kvôli ťažkému zdravotnému stavu so značne zvýšenými životnými nákladmi, k čomu priložil aj lekársku správu zo 17.08.2017 s CT snímkami. Súd mu uznesením zamietol jeho oprávnené požiadavky na oslobodenie od súdnych poplatkov, kde konštatoval,

že okrem pravidelného príjmu vlastní nehnuteľnosť 3 izbový byt, rodinný dom v obci [REDAKOVANÉ] niekoľko pozemkov a motorové vozidlo. K tomu obvinený uviedol, že invaliditu má vo výške 353,- Eur, čo je pri jeho zdravotnom stave almužna. Trojizbový byt nemá dodnes dokončený a na adekvátnej úrovni, ktorá by mu prináležala z titulu ťažkého zdravotného stavu. Rodinný domček má ťarchy a je celý zadlžený. Pozemky sú bezvýznamné desatinky vlastníctva a užíva ich Družstvo v [REDAKOVANÉ] z ktorého do dnešného dňa nevidel ani len cent. Motorové vozidlo je staré, ktoré využíva iba, keď sa inak nedá pri jeho zlom zdravotnom stave.

Uvedené nedostatky obvinený neodstránil napriek opakovaným (z 09.10.2017, 21.03.2018) výzvam súdu, pričom nárok na bezplatnú obhajobu nespĺňal.

Dovolanie obvineného nebolo podané prostredníctvom zvoleného obhajcu. Pre ustanovenie obhajcu neboli splnené zákonné podmienky. Vyplýva to už z rozhodnutia Okresného súdu Bratislava IV z 19. februára 2016, sp. zn. 0Tp 147/2015, ktorým podľa § 40 ods. 6 Tr. por. bolo zrušené ustanovenie obhajkyne [REDAKOVANÉ] obvinenému [REDAKOVANÉ]. Dôvodom bola tá skutočnosť, že obvinený po tom čo prevzal 05.12.2015 opatrenie tohto súdu zo 06.11.2015, sp. zn. 0Tp 147/2015, o ustanovení obhajkyne na jeho žiadosť, 15.12.2015 obvinený predložil tlačivo preukazujúce jeho majetkové pomery, z ktorého a tiež z lustrácie v Katastrálnom portáli SR bolo zistené, že obvinený nepreukázal nárok na bezplatnú obhajobu. V tej dobe mal invalidný dôchodok vo výške 295,50 Eur a vlastnil rodinný dom v obci [REDAKOVANÉ] niekoľko pozemkov, 3 izbový byt na ul. [REDAKOVANÉ], a osobné motorové vozidlo značky Toyota, čo je zrejme aj z uznesenia Okresného súdu Bratislava II z 19.03.2014, sp. zn. 17 C 53/2003, o schválení zmieru pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva po rozvoze manželstva. Uvedený rozsah majetku napokon priznal aj obvinený.“

27. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd jasne a zrozumiteľne odôvodnil odmietnutie dovolania sťažovateľa, keďže neboli splnené podmienky na ustanovenie obhajcu (najvyšší súd presne uviedol, prečo sťažovateľa nepovažoval za nemajetného) a zároveň nebola splnená podmienka právneho zastúpenia v dovolacom konaní (sťažovateľ si v ňom nezvolil obhajcu napriek výzvam okresného súdu).

Právny záver najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

Ústavný súd, vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry, zároveň poznamenáva, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu.

28. Ústavný súd v súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým uznesením najvyššieho súdu tiež poznamenáva, že nie je možné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09). Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

29. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (bod 18).

30. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

31. Vychádzajúc z už uvedeného (bod 10), ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Podľa názoru ústavného súdu je totiž z obsahu ústavnej sťažnosti

a z výsledku jej posúdenia ústavným súdom zrejme, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017). Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovел.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2019

Miroslav Duriš
predseda senátu